

වකුගඩු රෝගය ඇතිවීම කෙරෙහි බලපාන මානව පාරිසරික වර්ග පිළිබඳ වෛද්‍ය භූගෝලවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්.

Faculty of Social Sciences
University of Kelaniya
Sri Lanka

ආර්.ඒ.ඒ.ඩී කුමාරි¹
සුජානි රත්නසේකර²

සංකේතය

ප්‍රාදේශීය රෝගයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් හතක සහ දිස්ත්‍රික්ක එකොලහක මේ වනවිට ව්‍යාප්තව පවතින වකුගඩු රෝගය 2015 වර්ෂය ආරම්භයේ දී 30000 ක රෝගීන් ප්‍රමාණයක් වාර්තා කළ වඩාත් බරපතලම නිධන්ගත රෝගය වේ. මෙම රෝගයේ පාලන ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි වෛද්‍යවිද්‍යාත්මකව හා මහජන සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර හරහා කරන අධ්‍යයනයන් මෙන්ම භූගෝලීය වශයෙන් සිදුකරන රෝග විනිශ්චයන් ද වැදගත් වේ. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ වකුගඩු රෝගය ඇතිවීම කෙරෙහි බලපාන මානව පාරිසරික වර්ගවන් මොනවාද යන්න හඳුනාගැනීමයි. මේ සඳහා වෛද්‍ය භූගෝලවිද්‍යා ප්‍රවේශය යටතේ මානව පරිසර සම්ප්‍රදායික උප ප්‍රවේශය භාවිතාකර ඇති අතර ප්‍රාථමික දත්ත රැස්කිරීමේ ක්‍රම වශයෙන් සමීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ නිරීක්ෂණ සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමද භාවිතා කරන ලදී. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයට පමණක් දෙවැනි වකුගඩු රෝගීන් ප්‍රමාණයක් වාර්තාවන පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය සාර්ව අධ්‍යන ප්‍රදේශය ලෙසත් වැඩිම රෝගීන් සංඛ්‍යාවක් ජීවත්වන මැදිරිගිරිය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී බල ප්‍රදේශය උප අධ්‍යන ප්‍රදේශය ලෙසත් එහි වැඩිම රෝගීන් සංඛ්‍යාවක් ජීවත්වන අඹගස් වැව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශය ක්ෂුද්‍ර අධ්‍යන ප්‍රදේශය ලෙසත් තෝරාගන්නා ලදී. එහි වෙසෙන රෝගාධාර ලාභීන් 50 න් 25 දෙනෙකු ක්‍රමවත් නියැදීම යටතේ තෝරාගත ඇත. මෙම පර්යේෂණයේ දී හඳුනාගතහැකිවූ මූලික ලක්ෂණය වූයේ වකුගඩු රෝගීන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් පුරුෂයින් වූ අතර 76% ක් වී වගාවේ නිරත වූ අයයි. ඔවුන්ගේ කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය හා නිවෙස් වල ස්ථානගතවීම කුඹුරු සහ ජල මූලාශ්‍ර ආසන්නයේ වීම අනුව හුරුව ඇති වර්ග වකුගඩු රෝග පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට හේතුවී තිබේ. කාන්තාවන් වැඩිපිරිසකට මෙම රෝගය වැළඳීමට හේතුවී ඇති වර්ගව වූයේ දියවැඩියාව හා අධි රුධිර පීඩනය වැනි රෝග සඳහා දීර්ඝ කාලයක් ඖෂධ ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමයි. වකුගඩු රෝගීන්ගේ මානව වර්ග, ඔවුන් ජීවත්වූ ජීවන පරිසරය හා නිවෙස් ස්ථානගත වීම යන සාධක සමඟ ඔවුන්ගේ රෝගී තත්ත්වයේ සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව හඳුනාගතහැකි වේ.

මූලිකපද - වකුගඩු රෝගය, වෛද්‍ය භූගෝලවිද්‍යාව, මානව පාරිසරික සම්ප්‍රදාය, මානව පාරිසරික වර්ග

¹ භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ayeshadilhani777@gmail.com
² කපිකාවාරිය, භූගෝලවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, rathnasekara@kln.ac.lk